

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200849
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8220200849.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobkyne: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená advokátskou kanceláriou: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpená advokátskou kanceláriou: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500,- Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 250,- Eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.
- III. Žalobkyni priznáva voči žalovanému 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania z prisúdenej sumy 250,- Eur.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej aj len „okresný súd“) 19.05.2020 sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 500,- Eur a to titulom priznania jej primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a to za porušenie jej práv spotrebiteľa, ktorých porušenia sa žalobkyňa úspešne dovolala už v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Csp 215/2017 (ďalej tiež aj len „skoršie konanie“), v ktorom sa žalobkyňa svojou žalobou úspešne domohla voči, aj v tomto konaní žalovanému, priznania nároku na vydanie jej bezdôvodného obohatenia žalovaným, titulom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý bol žalovaným poskytnutý žalobkyni na základe úverovej zmluvy č. 8500092112, uzavretej medzi nimi 24.11.2014 a to z dôvodu okresným súdom v tomto skoršom konaní konštatovanej absencie zákonných náležitostí tejto úverovej zmluvy, podľa v rozhodnom čase jej uzavretia účinného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Rozsudok okresného súdu č.k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019 bol v celom rozsahu potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č.k. 22 Co 85/2019-166 z 29.10.2019.

Žalobkyňa v žalobe uviedla, že v tom dôsledku, že sa už v skoršom konaní sp. zn. 4 Csp 215/2017 úspešne dovolala ochrany svojich spotrebiteľských práv, že tým v zmysle hypotézy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, splnila jediný kvalifikačný predpoklad pre priznanie jej primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré finančné zadosťučinenie je akýmsi prostriedkom vyrovnania resp. vykompenzovania nerovnocenného postavenia medzi spotrebiteľom a dodávateľom pri uzatváraní úverovej zmluvy, ktorá nerovnováha je badateľná tak na úrovni rozsahu ekonomických zdrojov, ako aj na úrovni ekonomickej gramotnosti a informovanosti, ústiaca do slabšej vyjednávacej

pozície spotrebiteľa, ktorý napokon pristúpi na podmienky vopred vytvorené dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah, za predpokladu, že dodávateľ nezákonne využil uvedenú nerovnováhu na úkor spotrebiteľa vo svoj prospech. Z uvedených dôvodov má tak finančné zadosťučinenie mať podľa žalobkyne nie len sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa žalovaný (dodávateľ) nedopúšťal recidívy v obdobných veciach tým, žeby bol postihnutý aj vo svojej majetkovej sfére, ale toto finančné zadosťučinenie má mať aj funkciu relutárnu a preventívnu, aby bol takýto dodávateľ dostatočne odradený od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči v skoršom konaní úspešnému spotrebiteľovi.

Žalobkyňa tiež podotkla, že výška finančného zadosťučinenia v zmysle judikatúry (napr. Krajský súd v Prešove sp. zn. 11Co/56/2016 z 02.05.2017, sp. zn. 20Co/107/2013 z 27.03.2014, sp. zn. 19Co/169/2016 z 11.04.2017) môže zodpovedať aj výške finančnej ujmy, ktorá v dôsledku nezákonného postupu dodávateľa hrozila spotrebiteľovi s tým však, že v danom prípade, keďže žalobkyni cit. „... (ak by ostal pasívny v bránení svojich majetkových práv) hrozila ujma v sume 2.093,58 EUR“, žalobkyňa má za to, že cit. „... suma vo výške 500 EUR splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobcu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej ale aj generálnej prevencie a bude zároveň odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobil, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, ako si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustil do sporu s ním.“

Podľa žalobkyne finančné zadosťučinenie by malo byť zohľadnením toho, že (i) žalobkyňa ako spotrebiteľ musela vyhľadať právne poradenstvo a iniciovať na ochranu svojich práv skorší spor proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom, v ktorom dôsledku sa žalobkyňa pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesla benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že žalovaný (dodávateľ) sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobkyni, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite; že (ii) žalovaný porušil spotrebiteľské práva spôsobom, ktorý bol bez ďalšieho spôsobilý privodiť, a aj privodil ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobkyne; že (iii) žalovaný v rozpore so zákonom vopred naformuloval zmluvné podmienky, ktoré predkladá k podpisu spotrebiteľom v stovkách prípadov, ale finančné zadosťučinenie by malo zohľadniť aj to, že žalobkyňa v snahe predísť tak skoršiemu súdnemu sporu (o vydanie bezdôvodného obohatenia), ako aj tomuto súdnemu sporu (o priznanie finančného zadosťučinenia), vpred kontaktovala žalovaného zaslaním predsporových výziev, avšak žalovaný ostal v obidvoch prípadoch pasívny a to aj napriek tomu, že z bohatej judikatúry súdov mu je známe, že na strane žalovaného sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv a napokon v zmysle záverov rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 6ECdo 147/2014 z 18.02.2015; sp. zn. 1MCdo/9/2012 z 19.09.2013; sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo 16.01.2013), ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov.

K žalobe žalobkyne boli pripojené: rozsudok okresného súdu č.k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019; rozsudok krajského súdu č.k. 22 Co 85/2019-166 z 29.10.2019; „Predsporová výzva – primerané finančné zadosťučinenie“ z 08.01.2020 adresovaná právny zástupcom žalobkyne žalovanému.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, doručenom okresnému súdu 26.06.2020 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne v prvom rade podotkol, že žalobkyni nevznikol a ani nemohol vzniknúť nárok na priznanie jej primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý nárok nie je nárokom automatickým pri dovolaní sa akejkoľvek súdnej ochrany spotrebiteľom, ale ho možno priznať iba po splnení predpokladov podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, t.j. možno ho priznať iba pri účelnom dovolaní sa ochrany na súde, keďže cit. „Účelom uvedeného ustanovenia totiž bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní), primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní.“, takže podľa žalovaného vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú, avšak zo žaloby žalobkyne, podľa žalovaného nevyplýva ani len označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje.

Okrem toho žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáha priznania jej primeraného finančného zadosťučinenia súčasne viacerými žalobami (sp. zn. 8 Csp 38/2020, sp. zn. 8 Csp 48/2020, pozn. súdu) a to aj napriek tomu, že jej žiadna objektívna prekážka nebránila, aby si tento nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnila jednou žalobou, avšak žalobkyňa skutkovým a právnym multiplikovaním (znásobovaním) súdnych sporov, podľa žalovaného, sleduje dosiahnutie stavu, ktorý neumožňuje posúdiť ňou tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych

skutočností a skutkových okolností, čo možno považovať za zneužívanie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože v skutočnosti nesleduje dosiahnutie účelu a tým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, ale vytvorenie neoprávneného obohatenia, na ktorú skutočnosť mal poukázať aj napr. Krajský súd v Prešove sp. zn. 14Co91/2012, tj. podľa žalovaného cit. „Nejestvuje žiadny oprávnený, zákonný a ani logický dôvod, aby žalobca za účelom získania finančného zadostučinenia účelovo podával niekoľko žalôb, ak tak mohol preukázateľne spraviť jednou; jednoznačnej účelovosti nasvedčuje už obsah splnomocnenia, ktoré je formulované všeobecne práve preto, aby sa uplatnilo vo viacerých konaniach.“

Okrem toho žalovaný spochybnil dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadostučinenie nie len čo do jeho základu, ako aj čo do jeho výšky, keďže podľa žalovaného žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by odôvodnil sumu požadovaného finančného zadostučinenia.

Napokon žalovaný podotkol, že z, k žalobe pripojeného splnomocnenia nevyplýva, žeby žalobkyňa toto udelila na uplatňovanie nároku titulom finančného zadostučinenia a preto podanie označené ako žaloba, mal súd podľa žalovaného odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou. Žalovaný teda navrhol, aby okresný súd žalobu ako celok zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

K vyjadreniu žalovaného neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

Žalobkyňa vo svojom stanovisku (replika) k vyjadreniu žalovaného, doručenom okresnému súdu 14.08.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu v prvom rade, v súvislosti so žalovaným nastolenou otázkou násobenia súdnych sporov uviedla, že žalovanému síce nijako neprekáča, že opakovane uzatvára so spotrebiteľom viaceré úverové zmluvy v ktorých opakovane a pre každú zmluvu samostatne dojedná neprimeranú, ba až úžernú odplatu a neprekáča mu ani to, že opakovane spotrebiteľovi neposkytol dohodnutú sumu úveru a ani to, že úročí aj neposkytnuté plnenie či to, že opakovane aj napriek opakovanej súdmi judikovanej neprijateľnosti zmluvnej podmienky o „Dohode o poskytnutí služby“ túto opakovane používa v úverových zmluvách a napokon ani to, že žalovaný opakovane porušuje právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, avšak paradoxne žalovanému prekáža, že žalobkyňa (spotrebiteľ) podala viaceré žaloby aj keď nie je zrejším, prečo by tak nemohla učiniť, keďže tieto sa týkajú samostatných zmluvných vzťahov, ktoré práve žalovaný uzatvoril so žalobkyňou ako samostatné právne vzťahy, takže žalobkyňa má za to, že tak mohla urobiť z každej zmluvy samostatne a napokon cit. „... v tak zanedbateľnej výške, že proti ujme, ktorá bola žalobcovi označeným spôsobom spôsobená, je dobre možná iba konštatácia, že ide o sumu hlboko podhodnotenú. Žalovaný sa mohol všetkým konaniam vyhnúť tým, že by podnikal v súlade s právnymi normami na ochranu spotrebiteľa, ktoré ako dlhoročnému podnikateľovi v oblasti poskytovania úverov, musia byť pravidlá úverovania, povinnosti s tým spojené dobre známe, minimálne z bohatej rozhodovacej činnosti slovenských súdov, smerujúca k posudzovaniu produktov žalovaného na finančnom trhu.“

Okrem toho žalobkyňa v rozpore s tvrdením žalovaného uviedla, že v jej prípade boli nepochybne splnené zákonné predpoklady na priznanie jej finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a to aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.6 Cdo/127/2017 z 30.01.2019, v ktorom tiež uviedol cit. „...Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. (...) Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia.“ Vzhľadom na uvedené má žalobkyňa za to, že zákonným predpokladom na uplatnenie si finančného zadostučinenia za žalovaným jej vedome vadne poskytnutú finančnú službu, je rozhodnutie okresného súdu zo skoršieho konania č.k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019, ktorým okresný súd už judikoval nárok žalobkyne z porušenia práva spotrebiteľa,

spočívajúci v povinnosti žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie, čím bola splnená zákonná požiadavka podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne spočívalo v konaní žalovaného, ktorý pripravil formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, že v nej absentovali obligatórne náležitosti v zmysle právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Napokon ohľadom zdôvodnenia výšky požadovaného finančného zadosťučinenia žalobkyňa uviedla, že v tom dôsledku, že žalovaný od nej žiadal zaplatiť úroky z nezákonnej úverovej zmluvy, čím poškodzoval jej spotrebiteľské práva, by bolo primerané, aby žalobkyňi žalovaný zaplatil finančné zadosťučinenie vo výške sumy vychádzajúcej z takto jej hrozacej ujmy. Podľa žalobkyne pri úvahe o sume primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať jednako z (i) povahy, intenzity a spôsobu zásahu dodávateľa do spotrebiteľských práv; jednako z (ii) časového trvania zásahu do spotrebiteľských práv; ako aj zo (iii) závažnosti spotrebiteľovi vzniknutej alebo hrozacej ujmy a to s ohľadom na okolnosti za ktorých k porušeniu došlo, s ohľadom na finančnú situáciu osoby, do ktorej práva bolo zasiahnuté a s ohľadom na rozsahu nepriaznivých následkov a napokon je nevyhnutným vychádzať aj zo (iv) subjektívneho prístupu oboch strán k protiprávnemu konaniu. Žalobkyňa tiež uviedla cit. „Z rozsiahlej rozhodovacej praxe vyplýva, že žalovaný sa voči spotrebiteľom dopúšťa recidívy pokiaľ ide o uplatňovanie alebo prijímanie plnení zo zmlúv o spotrebiteľských úveroch, pritom ma nepochybne vedomosť z mnohopočetnej rozhodovacej praxi slovenských súdov o vadnosti svojich produktov, v dôsledku čoho sú tieto opakované súdmi stabilne vyhlasované za bezúročné a bez poplatkov prípadne obsahujú vo výroku rozhodnutia určenie neprijateľných zmluvných podmienok.“ V ďalšom žalobkyňa citáciami poukazuje na súvisiacu judikatúru v danej oblasti a taktiež jej právny zástupca argumentuje (zrejme pomýliac si iné konanie, pozn. okresného súdu), že v danom prípade by východiskovým kritériom pre určenie sumy finančného zadosťučinenia mala byť suma ujmy, ktorá bola žalobkyňi spôsobená a ktorá sa rovná sume bezdôvodného obohatenia k vydanou ktorého žalobkyňi bol žalovaný zaviazaný v skoršom súdnom konaní, pričom (chybne, pozn. súdu) uvádza, že to bola suma cit. „1 375 Eur“ a inokedy suma „2 720,- Eur“ (podľa rozsudku okresného súdu v skoršom konaní č. k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019 to však bola suma 1 276,- Eur, poznámka okresného súdu). Záverom žalobkyňa uviedla cit. „Na základe uvedeného, s prihliadnutím na vyššie uvedené, žalobca považuje za plne primerané (a dokonca podľa ním navrhovaných kritérií a okolností prípadu i podhodnotené) požadovať od žalovaného sumu 500 EUR ako satisfakciu a súčasne odradiť žalovaného, aby naďalej uplatňoval plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a vadných produktov judikovaných slovenskými súdmi už takmer pred 10 rokmi.“ K replike žalobkyne neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

Žalovaný vo svojom stanovisku (duplika) doručenom okresnému súdu 17.09.2020 k vyjadreniu žalobkyne, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne jednako oznámil, že zotrúva na svojom skoršom písomnom vyjadrení k veci a súčasne zdôraznil, že žalobkyňa na priznanie jej finančného zadosťučinenia nespĺnila základný zákonný predpoklad podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže nepredložila žiadne súdne rozhodnutie, vo výrokovej časti ktorého by bolo súdom konštatované, že žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobkyne a ktoré práva to boli, keďže záväzným je iba výrok rozhodnutia a nie jeho odôvodnenie. Žalovaný v tej spojitosti tiež uviedol cit. «Predpoklad formulovaný v zákone, cit. „úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ vyžaduje logicky rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedené konštatuje.“»

K duplike žalovaného neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

Na pojednávanie nariadené na 24.03.2022 sa nedostavili strany sporu ani ich právni zástupcovia, pričom žalobkyňa a jej právny zástupca svoju neúčast' ospravedlnili písomným podaním doručeným okresnému súdu 08.02.2022 z dôvodu hospodárnosti konania so súhlasom konať v ich neprítomnosti a žalovaný a jeho právny zástupca svoju neúčast' ospravedlnili písomným podaním doručeným okresnému súdu 28.02.2022 taktiež z dôvodu hospodárnosti konania a taktiež so súhlasom konať v ich neprítomnosti, preto okresný súd postupom podľa § 180 CSP vec pojednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov.

Okresný súd vykonal dokazovanie vyjadreniami sporových strán, ako aj nimi predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

Okresný súd Bardejov rozsudkom č. k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019 taktó rozhodol cit.

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.276 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.276 eura od 21.2.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že v úverovej zmluve č. 8500092112 uzavretej 24.11.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným absentujú zákonné náležitosti a to konkrétne určenie doby trvania úverového vzťahu a termín konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch; ako aj výpočet RPMN úveru podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch s tým, že v úverovej zmluve bola nesprávne uvedená aj RPMN úveru, resp. že na jej výške nedošlo medzi zmluvnými stranami k zhode, z ktorého dôvodu okresný súd vyhodnotil predmetný úver ako bezúročný a bezpoplatkový a žalovaného zaviazal z toho dôvodu vydať žalobkyni sumu bezdôvodného obohatenia vo výške 1 276,- Eur, spočívajúcu v sume o ktorú žalobkyňa jej žalovaným poskytnutý úver o tieto nezákonne dojednané úroky a poplatky preplatila.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 22 Co 85/2019-166 z 29.10.2019 v celom rozsahu potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019, pričom okrem iného tiež uviedol cit. „Údaj o RPMN je dôležitý a v prípade chybného uvedenia RPMN, treba vyvodiť opatrenie, ktoré pre tento inštitút reguluje osobitný predpis (lex specialis; ZoSÚ), a to až po prípadnú bezúročnosť pre neuvedenie RPMN, alebo pre uvedenie chybnej RPMN.

Keďže v predmetnej úverovej zmluve nedošlo k zhode v údajoch o výške RPMN v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru a údajom o výške RPMN v časti o schválenom revolvingovom úvere, možno na danú situáciu hľadieť tak, ako keby tam de facto údaj o výške RPMN ani uvedený nebol. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie postupoval správne, ak uvedený nedostatok posúdil ako nedostatok spôsobujúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

Keďže v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa žalovanému z titulu predmetného úveru zaplatila oproti istine navyše žalovanú sumu 1.276 eur (zodpovedajúcu jeho bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne), bolo dôvodným jej žalobe vyhovieť a zaviazat žalovaného na zaplatenie uvedenej sumy aj s príslušným úrokom z omeškania.“

Listom z 08.01.2020 žalobkyňa v zastúpení svojím právnym zástupcom ešte pred podaním žaloby oslovila žalovaného vo veci vyplatenia jej finančného zadostučinenia žalovaným v sume 500,- Eur.

Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) „Tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.“

Podľa poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáha priznania jej nároku voči žalovanému, na primerané finančné zadostučinenie, ako satisfakcie (zadostučinenia) za to, že žalobkyňa ako

spotrebiteľka sa v minulosti v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4Csp 215/2017 úspešne dovolala, voči žalovanému ako dodávateľovi, ochrany svojich spotrebiteľských práv.

Vo vzťahu k cit. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktoré nestanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku, avšak k uplatneniu tohto práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť automaticky a kedykoľvek. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v poslednej vete cit. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne na to, aby žalobkyni (spotrebiteľovi) mohlo byť priznané právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z označeného zákonného ustanovenia tak možno vyvodíť, že týmito podmienkami sú: (i) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa a (ii) domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti spotrebiteľa zodpovedá.

Pokiaľ ide o prvý z predpokladov na uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, ktorý spočíva v úspešnom uplatnení si ochrany práv spotrebiteľom na súde, tak z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa (spotrebiteľ) bola úspešnou pri bránení si svojich spotrebiteľských práv voči žalovanému (dodávateľ) v súdnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Csp 215/2017 v spojení s odvolacím konaním vedeným krajským súdom pod sp. zn. 22 Co 85/2019, o vydanie bezdôvodného obohatenia titulom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy z 24.11.2014, v ktorom konaní bola žalobkyňa plne úspešnou. Rozsudok okresného súdu č. k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 22 Co 85/2019-166 z 29.10.2019 nadobudli právoplatnosť 09.12.2019 a ich právoplatnosťou bolo ukončené konanie vo veci okresného súdu sp. zn. 4 Csp 215/2017, v ktorom dôsledku bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie, ktorý (rozumej žalovaný) za ich porušenie nepochybne aj zodpovedá. V kontexte veci je totižto nutné mať na zreteli, že to bol práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej úverovej zmluvy, ktorá nemala všetky zákonné náležitosti tak ako to konštatoval okresný súd v konaní sp. zn. 4 Csp 215/2017. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

V kontexte uvedeného tak teda možno mať podľa okresného súdu za to, že v predmetnom prípade právoplatným skončením skoršieho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 Csp 215/2017, ktoré právoplatne skončilo v prospech spotrebiteľky (žalobkyne), bol naplnený prvý, avšak iba formálny zákonný predpoklad „úspešného“ uplatnenia ochrany porušenia jej práva alebo povinnosti, umožňujúci v tomto skoršom konaní úspešnej žalobkyni (spotrebiteľke) požadovať od žalovaného, v tomto konaní, primerané finančné zadosťučinenie. Z hľadiska materiálnoprávneho významu cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, je však nutné vysporiadať sa v konkrétnostiach veci s námietkou žalovaného, poľa ktorého v tomto spore žalobkyni nesvedčí nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pretože ani žalobkyňa neuviedla a ani z pôvodného rozhodnutia vo veci sp. zn. 4 Csp 215/2017 nie je zrejmé, k porušeniu akých spotrebiteľských práv a povinností žalobkyne malo v príčinnej súvislosti s postupom žalovaného dôjsť, ktorých ochrany sa mala v skoršom konaní žalobkyňa úspešne dovolať. V súvislosti s uvedenou námietkou žalovaného, okresný súd upriamuje pozornosť na znenie cit. poslednej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorej predpokladom na to, aby si spotrebiteľ uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie je, aby si spotrebiteľ v skoršom súdnom konaní úspešne uplatnil cit. „... porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi...“, t.j. bez prívlastku, žeby sa muselo jednať výhradne iba o predpisy „spotrebiteľské“, čo znamená, že sa nemusí jednať výlučne o dovolanie sa v skoršom konaní ochrany porušených iba „spotrebiteľských“ práv a povinností, ale o dovolanie sa porušenia akéhokoľvek zákonom stanoveného práva a povinnosti (dovolanie sa zákonnosti). Inými slovami povedané, porušením práva spotrebiteľa je uplatňovanie si dodávateľom voči nemu takého nároku resp. v takom jeho rozsahu, ktorý je „nezákonný“, t.j. v rozpore s akýmkoľvek zákonom. Ešte inými slovami povedané, podľa okresného súdu, v zmysle explicitného zákonného predpokladu vyjadreného v cit. poslednej vete § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je nevyhnutným, aby sa spotrebiteľ v skoršom súdnom konaní úspešne dovolal voči dodávateľovi ochrany proti akejkolvek nezákonnosti, ktorej sa voči nemu dodávateľ dopustil

a to aj v zmysle už zmieneného generálneho výkladového pravidla pre úpravu práv a povinností v dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch, podľa ktorého „... pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa...“ (viď vyššie Najvyšší súd SR).

Okrem toho v uvedenej súvislosti, okresný súd tiež poznamenáva, a to už aj vzhľadom na konštatovanie Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo/127/2017 z 30.01.2019, podľa ktorého cit. „Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“, že podmienkou pre ustálenie záveru, že spotrebiteľ sa už v skoršom konaní úspešne dovolal voči dodávateľovi ochrany svojich porušených práv, nemusí byť konštatovanie tohto porušenia vyslovene uvedené aj vo výrokovej časti rozhodnutia súdu v skoršom súdnom konaní, tak ako to namieta žalovaný. Totižto judikovanie (rozsúdenie) sporu medzi spotrebiteľom a dodávateľom tak, že spotrebiteľovi je súdom priznaný (prisúdený) určitý nárok voči dodávateľovi titulom nezákonného konania dodávateľa, v sebe nevyhnutne predpokladá, resp. obsahuje aj posúdenie tohto konania dodávateľa ako nezákonného v rámci predbežnej otázky, ktoré posúdenie je tak následne titulom, resp. právnym dôvodom pre prisúdenie vo výroku súdneho rozhodnutia spotrebiteľovi priznaného plnenia. Inými slovami povedané, tak ako aj v tomto prípade, ešte predtým, než okresný súd v skoršom konaní prisúdil žalobkyni (spotrebiteľ) nárok na vydanie jej bezdôvodného obohatenia žalovaným (dodávateľ), musel sa okresný súd zákonne predbežne zaoberať aj nezákonnosťou konania žalovaného spočívajúcou v naformulovaní textu úverovej zmluvy v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom na uvedené tak možno mať za to, že na priznanie žalobkyni primeraného finančného zadosťučinenia bol splnený aj druhý zákonný predpoklad a to je domáhanie sa jeho priznania voči subjektu, ktorý za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne zodpovedá. Žalovaný napokon v tomto konaní, svoju zodpovednosť za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne pri uzatváraní úverovej zmluvy z 24.11.2014 principiálne ani nepopieral. V súvislosti s tým, že úverová zmluva bola podpísaná dvoma zmluvnými stranami a to nie len žalovaným, ktorý ju pripravil, ale aj žalobkyňou, v súvislosti aj s určitým jej dielom zodpovednosti za jej uzavretie, okresnému súdu sa pre úplnosť veci žiada podotknúť, že pokiaľ ide o to, že spotrebiteľ je pri uzatváraní úverovej zmluvy málo obozretným a ľahkovážnym, keď úverovú zmluvu podpíše bez toho, aby si ju prečítal, či porozumel jej obsahu a dôsledkom, podľa okresného súdu toto síce pravda nemožno pričítať na ujmu dodávateľa, avšak na ujmu žalovaného (dodávateľa) nie je to, že by si spotrebiteľ (v danom prípade žalobkyňa) neprečítal úverovú zmluvu, ani to, že jej spotrebiteľ nerozumie, ale zodpovednosťou dodávateľa je to, že dodávateľ opakovane, cielene a aj napriek vedomosti z iných obdobných súdnych sporov, túto nevedomosť spotrebiteľa zneužíva a predkladá mu k podpisu dokumenty, ktoré nespĺňajú zákonnú regulu ich obligatórnych náležitostí, o ktorých má mať v prvom rade dodávateľ ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania finančných služieb bezpochyby vedomosť. A contrario, ak by bol dodávateľ zodpovedným a predkladal by spotrebiteľovi k podpisu iba perfektné, t.j. v súlade so zákonom, úverové zmluvy, tak by zákonne vznikali iba perfektné a so zákonom súladné spotrebiteľsko-dodávateľské vzťahy, bez ohľadu na to, či by si spotrebiteľ zmluvu prečítal alebo jej porozumel. Inými slovami povedané, podľa okresného súdu je neprijateľným, aby dodávateľ (žalovaný), či už svoju vlastnú nevedomosť o tom, aké majú byť všetky zákonné náležitosti úverových zmlúv alebo len jemu (rozumej dodávateľovi) známy zámer tieto náležitosti v úverových zmluvách neuvádzal a tak zavádzať či klamať spotrebiteľa, prenášal na plecia spotrebiteľa dôvodiac jeho nevedomosťou alebo ľahostajnosťou, pretože spotrebiteľ je ten, ktorý má v zmluvnom vzťahu s dodávateľom postavenie slabšej zmluvnej strany a nie je a ani nemusí byť odborníkom v oblasti úverov, prípadne iných finančných služieb, ktorý predpoklad je však nevyhnutným na strane dodávateľa, ktorý v tejto oblasti podniká. Práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy regulujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu.

Na tomto mieste je vhodným vysporiadať sa aj s námietkou žalovaného o multiplikovaní sporov o priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyňou z viacerých úverových zmlúv, v ktorom dôsledku to

podľa žalovaného bráni posúdeniu jeho správania sa komplexne a jednorazovo s možnosťou jeho jednorazového prípadného sankcionovania, ale vytvára to priestor na jeho sankcionovanie ad hoc v každom jednotlivom prípade úverovej zmluvy uzavretej so žalobkyňou, ktorá (rozumej žalobkyňa) tak zneužíva tento inštitút finančného zadostučinenia. V tej spojitosti má okresný súd za to, že ako už bol vyššie uviedol, nie spotrebiteľ, ale žalovaný ako dodávateľ má zodpovednosť, a to aj za spotrebiteľa, za kvalitu ním spotrebiteľovi k podpisu predkladaných úverových zmlúv, a ak sa dodávateľ aj napriek už v minulosti opakovaných záverom súdov o jeho nezákonnom postupe stále nevie alebo nechce poučiť a toto svoje nezákonné konanie voči spotrebiteľovi stále opakuje, v ktorom dôsledku tak podľa okresného súdu skoršia judikatúra už prestala plniť svoju preventívnu a prevýchovnú funkciu, je podľa okresného súdu na mieste, aby aj dodávateľ a to hoc aj opakovane, pocítil ujmu aj vo svojej majetkovej sfére v príčinnej súvislosti s jeho opakujúcimi sa nezákonnými postupmi tak, ako túto ujmu a to aj opakovane vo svojej majetkovej sfére pocíti uje aj spotrebiteľ, keď poskytuje dodávateľovi plnenia na ktoré dodávateľ nemá zákonný nárok a to s vedomím dodávateľa.

Podľa okresného súdu je v kontexte okolnosti veci málo uveriteľným prípadné „kajúcnické“ správanie sa žalovaného v tom, že už jemu v skoršom súdnom konaní vytknutú nezákonnosť nebude vo vzťahu k žalobkyni aplikovať a teda, že na jeho opakované sankcionovanie ad hoc pri každej jednotlivéj úverovej zmluve uzavretej so žalobkyňou, nie je teda dôvod, pretože je dôvodným domnievať sa, že žalovaný ešte sám nie je vlastne skutočne presvedčený o nezákonnosti dotknutého zmluvného dojednaní so žalobkyňou, keďže aj napriek svojej vedomosti z početných súdnych sporov v obdobných svojich veciach, ešte aj v skoršom súdnom konaní iniciovanom voči nemu žalobkyňou, ktoré bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 4 Csp 215/2017, t.j. ktoré sa konalo cca 3 roky po uzavretí dotknutej úverovej zmluvy, žalovaný aj tak sám od seba neuznal nezákonnosť v tomto označenom súdnom konaní preskúmaného zmluvného dojednaní, ale toto ešte stále obhajoval ako dojednanie zákonné a správne, neporušujúce práva spotrebiteľa (žalobkyne). Súčasne je treba mať podľa okresného súdu na zreteli, že prevýchovná, resp. preventívna funkcia nie je jedinou funkciou primeraného finančného zadostučinenia (viď ďalej).

Po ustálení dôvodnosti priznania primeraného finančného zadostučinenia žalobkyni, okresný súd ustálil, že jeho priznanie voči žalovanému je nevyhnutné pre završenie ochrany žalobkyne ako spotrebiteľa, pričom okresný súd pri týchto svojich úvahách zohľadnil, že žalovaným nezákonne naformulovaná úverová zmluva z 24.11.2014 tak, ako to bolo konštatované aj v skoršom konaní okresného súdu sp. zn. 4 Csp 215/2017, v dôsledku nezákonnosti ktorej žalobkyňa preplatila, hoc nemusela, jej žalovaným poskytnutý úver o sumu 1 276,- Eur, bola okolnosťou spôsobilou negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry žalobkyne (spotrebiteľa) a potenciálne ohroziť jej sociálny i rodinný život. Okresný súd zobral do úvahy aj postoj žalobkyne (spotrebiteľa), ktorá sa aj napriek jej postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k žalovanému (dodávateľovi) rozhodla brániť svoje spotrebiteľské práva a prispela tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, pričom nie je ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv o výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Navyše nie zanedbateľnou je skutočnosť, že aj vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že žalovaný (dodávateľ) uzatvára alebo uzatváral formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi a to v ich nezákonnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné alebo nezákonné zmluvné dojednaní v spotrebiteľských zmluvách a predišli tak vzniku bezdôvodného obohatenia dodávateľov titulom plnenia z neplatného právneho úkonu.

V súvislosti s priznaním primeraného finančného zadostučinenia je tiež nutné podotknúť, že zákon o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená (reálne spôsobená) nejaká ujma, ale postačuje ak porušenie práv alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené predpismi na ochranu spotrebiteľa, bolo spôsobilé takúto ujmu spotrebiteľovi privodiť. Aj napriek uvedenému, je na tomto mieste v okolnostiach veci nutné dodať, že v danom prípade tým, že žalovaný, súc si aj z iných súdnych sporov vedomý absencie zákonných náležitostí v jeho úverovej zmluve, sa aj napriek tomu domáhal od žalobkyne plnenia na jej základe, v ktorom dôsledku vznikla žalobkyni týmto plnením nad rámec jej žalovaným poskytnutej istiny úveru nie len majetková škoda, ktorá mohla a bola napravená rozhodnutím o vrátení jej tohto bezdôvodného obohatenia žalovaným, ale jednako tým, že žalobkyňa do doby kým sa sama tohto svojho práva na vrátenie jej bezdôvodného obohatenia domohla, tým, že musela znášať aj „strádanie“, resp. nedostatok vo svojom súkromnom „rodinnom rozpočte“, čo nepochybne mohlo byť spôsobilé vyvolať obavy o kvalitu jej života a života jej rodiny a jednako aj tým, že žalobkyňa sa aj napriek svojmu

postaveniu ako slabšej zmluvnej strany, sama odhodlala proti nepochybne právne i finančne silnejšiemu „protivníkovi“ (dodávateľovi) brániť svoje práva v, z už uvedených dôvodov, stresujúcim súdnym spore, mohlo, resp. bolo spôsobilé vyvolať u žalobkyne ujmu aj v nemajetkovej sfére.

Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu, čo však neznamená svojvôľu pri jej určovaní, pretože pri jej stanovení, t.j. pri stanovení jej „primeranosti“ je nutné zohľadniť rôzne kritériá, a to intenzitu zásahu do spotrebiteľských práv, časové trvanie závadného konania dodávateľa, jeho satisfakčnú, sankčnú a preventívnu funkciu. Na tomto mieste okresný súd ešte pre úplnosť veci uvádza, že nie je možné považovať za zjednanie nápravy vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľovi to, že rozsudkom okresného súdu č. k. 4 Csp 215/2017-113 zo 17.04.2019 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 22 Co 85/2019-166 z 29.10.2019 bolo žalobkyňi priznané právo na vydanie jej bezdôvodného obohatenia v sume 1 276,- Eur, čím by mal byť zavŕšený prevýchovný i sankčný vplyv na žalovaného, pretože je nutným mať na zreteli, že vydanie bezdôvodného obohatenia na jednej strane a primerané finančné zadosťučinenie na strane druhej, sú dva rozdielne právne inštitúty s rôznymi dôsledkami. Kým vydaním bezdôvodného obohatenia dochádza v podstate iba k navráteniu veci do pôvodného zákonného stavu, pretože jeho vydaním sa poškodenému (spotrebiteľovi) iba vyrovná schodok v jeho majetku o sumu, o ktorú bol tento jeho majetok nezákonne zmenšený a teda tento inštitút vzhľadom k majetku škodcu (dodávateľa) nemôže mať sankčnú funkciu, pretože vydaním obohatenia sa majetok dodávateľa „zmenší“ iba o sumu o ktorú sa aj tak bezdôvodne a nezákonne obohatil a teda mu aj tak nepatriala, a teda až pri finančnom zadosťučinení tým, že jeho vyplatením už dochádza k skutočnému a citeľnému zmenšeniu majetku škodcu (dodávateľa) možno mať za to, že už dochádza k naplneniu jeho sankčnej, preventívnej a pre poškodeného aj satisfakčnej a tiež aj preventívnej funkcie.

Okrem toho, v súvislosti s názorom, že pri určovaní výšky sumy finančného zadosťučinenia, určovanie ktorej ponechal zákonodarca na voľnej, ale samozrejme odôvodnenej úvahe súdu, že teda by toto finančné zadosťučinenie malo byť v zásade paušálne priznávané vo výške rovnajúcej sa sume o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa bezdôvodne obohatil alebo sa mienil obohatiť, pretože jeho priznanie v nižšej sume by nebolo zákonné ani spravodlivé, okresný súd podotýka, že jednako tak ako už bol uviedol, inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na jednej strane a inštitút bezdôvodného obohatenia na strane druhej, sú dva rozdielne právne inštitúty z hľadiska dôvodov a účelu ich priznania a jednako pri takomto reštriktívnom (zúženom) chápaní primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré by sa malo rovnať sume dodávateľom uskutočneného alebo zamýšľaného bezdôvodného obohatenia, by bola v konečnom dôsledku negovaná právomoc súdu konajúceho a rozhodujúceho o priznaní finančného zadosťučinenia, ktorá mu bola daná zákonodarcom a to voľne, t.j. bez obmedzenia aj na dodávateľom uskutočnené alebo zamýšľané bezdôvodné obohatenie, zväžiť a uvážiť, aké finančné zadosťučinenie by vzhľadom na okolnosti (ad hoc) tej ktorej veci, bolo pre spotrebiteľa primeraným. Inými slovami povedané, ak by súd rozhodujúci o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia mal rozhodovať striktnie podľa dodávateľom uskutočneného alebo zamýšľaného bezdôvodného obohatenia, bol by to zákonodarca zaiste takto zakotvil aj v právnej norme, avšak zákonodarca dal v tomto smere súdu právo voľnej, t.j. ničím neobmedzenej úvahy posúdiť ad hoc primeranosť finančného zadosťučinenia v tej ktorej veci.

V danom prípade pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa žalobkyňa domáha v sume 500,- Eur, okresný súd zohľadnil jednako, že žalobkyňa sa sama podaním žaloby v skoršom súdnom konaní domohla voči žalovanému ochrany svojich práv spotrebiteľa, spočívajúcej v deklarovaní nezákonnosti zmluvného dojednania, plnenie na základe ktorého malo priamy dopad na majetkovú sféru žalobkyne vo forme preplatenia úveru o úroky a poplatky, ktorých zaplata sa žalovaný domáhal hoci na nich nemal nárok, ale predovšetkým okresný súd zohľadnil, že doposiaľ súdmi opakovane judikované porušenie spotrebiteľských práv žalovaným v obdobných prípadoch, nemalo na žalovaného očakávaný preventívny ani prevýchovný účinok, keďže žalovaný, aj napriek svojej vedomosti o týchto záveroch súdov vo veci ním nezákonne formulovaných úverových zmlúv v spotrebiteľsko-dodávateľských vzťahoch, tieto závery nerešpektuje a svoje nezákonné postupy ako zákonné obhajoval tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade v skoršom súdnom konaní.

Z dôvodu objektívnosti veci, je však potrebné pre naplnenie všetkých funkcií finančného zadosťučinenia, zobrať do úvahy nie len skutočnosti na strane žalovaného, kvôli ktorým sa posudzuje splnenie jeho funkcie sankčnej a preventívnej smerom k žalovanému, ale je potrebné zohľadniť aj skutočnosti na strane žalobkyne, kvôli posúdeniu nie len satisfakčnej, ale taktiež aj preventívnej funkcie finančného zadosťučinenia smerom aj k žalobkyňi, ako spotrebiteľovi, aby do budúca bola obozrenejšou a predvídavejšou pri využívaní finančných služieb a aby sa bez ďalšieho nespoliehala iba na to, že za akýchkoľvek okolností bude jej vyžadovanú obozretnosť suplovať aj tak súd. V tomto smere,

nie je úlohou súdu bezhľadá ochrana spotrebiteľa za akýchkoľvek okolností, ale úlohou súdu je aj prevýchovné a preventívne pôsobenie nie len na dodávateľov, ale aj na spotrebiteľov a to v zmysle pravidla „vigilantibus iura scripta sunt“, t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), resp. zákony sú písané pre tých, ktorí dbajú o svoje práva, čo však neznamená, že tak ako už bolo uvedené, nezákonný prístup dodávateľa (žalovaného) by mohol a mal byť pripočítaný na ťarchu neobozretnosti spotrebiteľa (žalobkyne), prípadne, že touto neobozretnosťou spotrebiteľa by mal byť ospravedlnený, pretože ako to konštatoval aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 61/2012 cit. «Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.»

Vzhľadom na uvedené, je okresný súd toho názoru, že čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia, bude pre žalobkyňu toto finančné zadosťučinenie primerané v sume 250,- Eur a to pri ocenení cca 100,- Eur pre každú zložku jeho poslania – t.j. satisfakčnú, preventívnu i sankčnú a to jednako s ohľadom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľ, musela zo svojho bezdôvodne preplatiť jej žalovaným poskytnutý úver a tiež za to, že sa ako spotrebiteľ pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom; jednako vzhľadom na správanie sa žalovaného, ktorý aj napriek opakovanému judikovaniu nezákonného naformulovania jeho zmluvných dojednaní, aj naďalej svoj postoj ako zákonný obhajuje (aj keď možno už nepoužíva), takže priznané finančné zadosťučinenie by malo byť dostatočným, aby žalovaného nie len sankcionovalo za jeho nezákonné správanie, ale aby na jeho správanie pôsobilo aj preventívne a prevýchovne do budúcnosti vo vzťahu k iným spotrebiteľom tak, aby ho odradilo od nekalého konania a súčasne, ako už bolo aj vyššie uvedené, by toto finančné zadosťučinenie malo byť dostatočným, aby pôsobilo prevýchovne aj na samotnú žalobkyňu, ktorá má už len so žalovaným uzavretých päť úverových zmlúv (viď udelené splnomocnenie) a teda ako „skúsená“ spotrebiteľka, ktorej sú tiež známe rozhodnutia súdov v jej veciach o tom, aké zákonné náležitosti by úverová zmluva mal mať, aby bola nie len v styku so žalovaným, ale aj v styku s inými dodávateľmi, obozretnejšou a opatrnejšou. Inými slovami, keďže v okolnostiach danej veci bude finančné zadosťučinenie plniť tak funkciu preventívnu a to vo vzťahu k obidvom stranám sporu (po 50,- Eur), ako aj funkciu satisfakčnú (100,- Eur) a tiež funkciu sankčnú (100,- Eur), okresný súd považuje pre žalobkyňu za primeranú sumu finančného zadosťučinenia vo výške 250,- Eur. Vo zvyšnej časti, prevyšujúcej priznaný nárok, okresný súd žalobu zamietol.

Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania, pričom v tomto prípade je treba mať na zreteli, že zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) je uplatniteľná aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, ako je tomu aj v tomto prípade. V týchto prípadoch sa však za procesne neúspešného žalobcu nemôže považovať ten, komu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku rozhodnutia závisiaceho na úvahy súdu, ale pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlišovať čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Keďže aj v tomto prípade bolo konštatované, že žalobkyňa splnila predpoklady na priznanie jej finančného zadosťučinenia, možno ju považovať za plne procesne úspešnú, keďže mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška finančného zadosťučinenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu, preto okresný súd priznal žalobkyňi 100% nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy (napr. pozri KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018, 12CoCsp/10/2021 a iné; Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým

protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.